

“We kunnen met AI de zorg betaalbaar houden en toegankelijk maar dat lukt niet als ieder ziekenhuis lokaal opnieuw het wiel gaat uitvinden.”

In gesprek met:
Jan-Jaap Visser

Het is nú het moment voor afdelingen radiologie om in te stappen in AI for Imaging (AIFI). De noodzaak gebruik te maken van AI wordt door de radiologen breed gevoeld. AIFI biedt hun de mogelijkheid om hierin goed begeleid en kosteneffectief de beslissende stap te zetten.

Radioloog Jan-Jaap Visser vindt er geen doekjes om: “We hebben een toenemende workload en daarom is het strategisch van belang om met AI aan de slag te gaan.” Hij weet waarover hij het heeft, want naast het werk in zijn eigen ziekenhuis is hij ook bestuurslid van de sectie techniek van de Nederlandse Vereniging van Radiologie (NVvR) met de portefeuille AI. In die hoedanigheid is hij tevens lid van de stuurgroep AIFI. Bovendien geven de feiten hem gelijk. Verwijzend naar het KPMG-rapport De zorg knelt ook in de beeldvormende diagnostiek uit 2024 zegt hij: “Sinds 2000 is het aantal CT-scans verviervoudigd en het aantal MRI-scans verdrievoudigd. Dat is dus een enorme toename

in diagnostiek en je ziet niet dezelfde toename bij het aantal radiologen.”

Het laatste is zelfs een understatement, want er is duidelijk sprake van een structureel tekort aan radiologen in Nederland. Het aantal radiologen per miljoen inwoners in ons land – 72 – ligt ruim veertig procent onder het Europees gemiddelde.

Landelijke aanpak nodig

Dat AI een rol kan spelen om de werkdruk van de radiologen te verminderen, is geen nieuw gegeven. Het wordt beschouwd als een hulpmiddel dat de zorg van de toekomst kan helpen om sneller en beter tot een beoordeling van beelden te komen. De uitdaging zat vooral in adoptie, niet in het besef van de potentie. “We kunnen de zorg hiermee betaalbaar houden en toegankelijk”, zegt Visser. “Maar dat lukt niet als ieder ziekenhuis lokaal opnieuw het wiel gaat uitvinden. We moeten dit landelijk aanpakken.” AIFI heeft het pad gecreëerd om dit mogelijk te maken. Vijf ziekenhuizen hebben hierin gezamenlijk onderzocht of een centrale aanpak de bestaande problemen van implementatie van AI in de radiologie kon oplossen.

We hebben een toenemende workload en daarom is het strategisch van belang om met AI aan de slag te gaan.

Ook is met AIFI een technische en organisatorische infrastructuur gecreëerd voor gezamenlijke prioritering, selectie en implementatie van AI-toepassingen.

Landelijke infrastructuur haalbaar

De AIFI-pilot is geëvalueerd en heeft laten zien dat een landelijke infrastructuur voor radiologie technisch en organisatorisch haalbaar is. “Het is een breed gedragen project, waarin we naar veel meer hebben gekeken dan alleen naar de vraag of het technisch werkt, dus of de AI bijvoorbeeld wel of niet de fractuur bij een patiënt herkent. Het gaat ook om het downstream-effect op het hele zorgpad. Als we met behulp van AI bepaalde afwijkingen beter kunnen detecteren, betekent dat dan ook dat we meer mensen in een eerder ziektestadium gaan diagnosticeren? En als dat zo is, heeft dat dan ook effect op de overleving, en op de kosteneffectiviteit?”

De rode draad in het onderzoek gedurende de pilotperiode is dus geweest het zoeken naar het antwoord op de vraag wat de toepassing van AI in de radiologie oplevert voor de patiënt, voor de zorgverlener, voor het ziekenhuis en voor het systeem. “Belangrijk was ook de vraag hoe je de AI-toepassing integreert in de workflow van de radioloog”, zegt Visser. “Allemaal interessante elementen die terugkomen in het project AIFI.”

Tijd voor opschaling

Nu de pilot is afgerond en AIFI heeft bewezen een gezamenlijke en voorspelbare manier te zijn om AI in de radiologie te benutten en de implementatie ervan in de radiologische beeldvorming met een centrale en gezamenlijke aanpak te kunnen versnellen en ondersteunen, is het tijd voor opschaling. Meer dan dertig ziekenhuizen hebben hiervoor al interesse getoond. Dit laat zien dat AIFI klaar is om nu de sprong te maken van pilot naar landelijke opschaling. Ziekenhuizen die participeren, worden ontzorgd door gezamenlijke inkoop en selectie van AI-producten. En door technische, klinische en juridische begeleiding in de implementatie. De AIFI-organisatie zorgt voor versnelling hierin via kennisdeling tussen de participerende ziekenhuizen, zodat een lerend netwerk wordt gevormd.

De AIFI-organisatie zorgt voor versnelling via kennisdeling tussen de participerende ziekenhuizen, zodat een lerend netwerk wordt gevormd.

Versnelling

Ziekenhuizen kunnen een begin maken met twee direct inzetbare, laagcomplexere AI-oplossingen: skeletleeftijd en fractuurdetectie. De gestandaardiseerde infrastructuur zorgt ervoor dat deze snel te implementeren zijn in de klinische workflow.

Visser is ervan overtuigd dat op deze manier de versnelling wordt geboden aan de implementatie van AI in de radiologie die nodig is om de bestaande problemen in deze discipline effectief het hoofd te kunnen bieden. “Het is begrijpelijk dat ziekenhuizen steeds een drempel hebben ervaren om deze stap op individuele basis te zetten”, zegt hij. “Door in het AIFI-project een gezamenlijke aanpak mogelijk te maken, gebruikmakend van de bekende infrastructuur, hebben we die drempel voor ze weggenomen.”

Ga voor meer informatie naar: